
The Antiphysical Review

Founded and Edited by M. Apostol

88 (2004)

ISSN 1453-4436

Institutul de Fizica si Inginerie Nucleara (IFIN), Magurele-Bucuresti: Strategii si Politici Manageriale.

O pozitie si citeva propuneri

M. Apostol

Department of Theoretical Physics, Institute of Atomic Physics,
Magurele-Bucharest MG-6, POBox MG-35, Romania
email: apoma@theory.nipne.ro

Consiliului Stiintific IFIN, Comitetului de Directie IFIN, Consiliului de Administratie IFIN, Sindicatului IFIN

Doamnelor, Domnilor,

Criza societatii romanesti se adinceste. Cercetarea stiintifica si invatamintul de stiinta din Romania se prabusesc. IFIN, Magurele-Bucuresti, este serios afectat de acest dezastru. Criza este sociala, economica, politica, profesionala si manageriala. Cauzele ei primare sint incompetenta si coruptia generalizate la nivel social. Refacerea situatiei si iesirea din acest dezastru sint de natura profesionala si morala. Eforturile de stabilizare si redresare sint de maxima urgenta.

In acest context este salutara recenta hotarire a Consiliului Stiintific, a Comitetului de Directie si a Consiliului de Administratie ale IFIN de a formula o **Strategie** de stabilizare si redresare pentru IFIN, si de a stabili noi **Politici** si practici **Manageriale** adecvate acestui scop. Indeplinirea acestui obiectiv necesita o profunda analiza preliminara pe care trebuie sa o faca toti cercetatorii si salariatii IFIN, fara exceptie, deoarece IFIN este finantat din bani publici pentru ca cercetatorii stiintifici din cadrul IFIN sa faca cercetare stiintifica si dezvoltare tehnologica. Consider asadar ca este si datoria mea de a va oferi prin prezenta cunoasterea pozitiei mele, si de a va supune atentiei citeva propuneri in aceasta chestiune.

1. Misiunea IFIN. IFIN are misiunea de a face cercetare stiintifica, atat fundamentala cit si aplicata, in disciplinele moderne ale fizicii si in domenii conexe de relevanta actuala, si de a oferi servicii de natura stiintifica si tehnologica in domenii in care tehnologia, tehnicile nucleare si cunostintele de inalta tehnicitate sint relevante.

2. Infrastructura. Fonduri bugetare trebuie disponibilizate pentru asigurarea infrastructurii, adica pentru mentinerea cladirilor, a utilitatilor, a cailor de acces, a pazei si securitatii. **Strategia si Politicile Manageriale IFIN** trebuie sa evalueze aceste costuri anuale si sa includa explicit acest capitol de **Cheltuieli Bugetare de Infrastructura**. Este profund contra-productiv ca atfel de cheltuieli de infrastructura sa fie platite din fondurile de cercetare stiintifica si dezvoltare tehnologica.

3. Structura. **Strategia si Politicile Manageriale IFIN** trebuie sa evalueze costurile anuale structurale si sa includa explicit acest capitol de **Cheltuieli Bugetare Structurale**. Aceste cheltuieli includ costurile aferente procesului in care se afla Reactorul Nuclear de la Magurele si activitatile conexe, mentinerea in functiune a marilor instalatii (tandem, ciclotron, etc), a instalatiilor tehnologice (radiochimie, etc), mentinerea in operare a surselor radioactive si a instalatiilor

si serviciilor de radioprotectie, a instalatiilor de vid, electrice si electronice ce asigura procesul de cercetare si dezvoltare tehnologica, mentinerea in functiune a Bibliotecii "IFA", a Redactiei Revistelor Nationale de Fizica, a echipamentelor si retelelor electronice de calcul si comunicare, plata taxelor de functionare, mijloacele de comunicare, transport si deplasare, si asigurarea serviciilor functionale (financiar, contabilitate, contractare-plan, personal, tehnic-administrativ, birouri secretariale). Este contra-productiv ca astfel de cheltuieli structurale sa fie acoperite din fondurile destinate activitatilor profesionale de cercetare stiintifica si dezvoltare tehnologica.

4. Suprastructura. Acest capitol de cheltuieli se refera la costurile salariale ale cercetatorilor si ale tuturor celorlalti salariati implicati direct in procesul de cercetare stiintifica si dezvoltare tehnologica, asa cum sint ele asigurate din Programul Nucleu si din diverse alte proiecte de cercetare, servicii, contracte economice, etc. Regia aferenta acestor costuri trebuie sa acopere exclusiv acele servicii functionale si cheltuieli auxiliare procesului de cercetare si dezvoltare tehnologica ce sint asociate direct cu lucrarile prevazute in contractele de cercetare la nivelul laboratoarelor si departamentelor (de exemplu materiale, echipament auxiliar, deplasari, servicii externe, economisti, secretare, personal tehnic de laborator, departament, etc). **Strategia si Politicile Manageriale IFIN** trebuie sa evalueze si sa includa explicit acest capitol de **Cheltuieli de Suprastructura**.

5. Activitatea profesionala. Bugetul IFIN se constituie din stabilirea nivelului acestor trei tipuri de mari cheltuieli descrise mai sus, si se face pe baza analizei activitatii profesionale in conformitate cu misiunea institutului. Activitatea profesionala a IFIN consta din teme de cercetare, obiective necesare si activitati auxiliare tehnice si manageriale. Aceste trei tipuri de activitati trebuie analizate in detaliu, in vederea hotaririi asupra oportunitatii lor si a nivelului si volumului lor de desfasurare. Sefii de teme, proiecte, activitati de cercetare stiintifica si dezvoltare tehnologica trebuie sa prezinte Consiliului Stiintific IFIN planurile proprii de cercetare pe urmatoorii 3-5 ani, in vederea unei astfel de evaluari. Decizia asupra continuarii, stoparii, redimensionarii, schimbarii, etc, respectivelor activitati trebuie luata pe baza a 2 criterii: 1) gradul de noutate si relevanta nationala si internationala, si 2) valorificarea rezultatelor, experientei, abilitatilor dezvoltate in cursul timpului (valorificarea traditiei). O atentie deosebita trebuie sa se acorde in cursul acestor evaluari cooperarilor internationale ce implica eforturi financiare, in vederea estimarii corecte a relevantei rezultatelor stiintifice si tehnologice, a profitului social adus de astfel de cooperari. O analiza asemanatoare trebuie efectuata asupra obiectivelor de natura necesara, in conformitate cu specificul activitatilor nucleare si al activitatilor de inalta tehnicitate. Activitatile tehnice auxiliare, serviciile, aplicatiile pentru dezvoltare si transfer tehnologic, inclusiv activitatile tehnice-administrative si activitatile serviciilor functionale trebuie evaluate asemanator, in vederea definirii clare a misiunilor, stabilirii practicilor manageriale si dimensionarii corecte a costurilor. Astfel de evaluari trebuie sa urmareasca cu precadere reducerea costurilor, cresterea eficientei, redimensionarea activitatilor si a personalului salariat. Pseudo-venituri si pseudo-profituri sociale asociate cu astfel de activitati trebuie denuntate si fondurile aferente redirectionate catre o finantare directa, ritmica si sustinuta a activitatilor de cercetare stiintifica si dezvoltare tehnologica autentice, conform cu natura acestui domeniu socio-profesional.

6. Personalul. IFIN trebuie sa reformuleze si sa redimensioneze piramida functiilor de cercetare stiintifica gradate ca cercetator stiintific principal gradul 1,2,3, cercetator stiintific, asistent cercetare, etc, in sensul ca aceasta ierarhie sa aiba o forma clara de piramida cu virful in sus. Dupa aceasta reformulare si redimensionare cercetatorii din cadrul IFIN trebuie realocati pe aceasta piramida in limita locurilor disponibile conform cu lungimea listei de publicatii si calitatea si importanta rezultatelor stiintifice si tehnice (performanta carierei). Functii asemanatoare din domeniul activitatilor auxiliare, tehnice-administrative si functionale trebuie redimensionate in IFIN in mod asemanator.

7. Reorganizarea organigramei. Pe baza analizei activitatii profesionale IFIN trebuie sa

infiinteze noi laboratoare, mai mici, cu un grad de flexibilitate profesionala si manageriala mai mare, a caror conducere si responsabilitate trebuie incredintate personalului aflat in zona de virf a piramidei profesionale. Cu aceasta ocazie unele departamente, servicii, etc, sub-unitati tehnice-administrative trebuie redimensionate si chiar desfiintate si inlocuite cu astfel de sub-unitati mici, eventual redistribuite in cadrul unor altor forme organizatorice intermediare. Principiul general al unei astfel de reorganizari este ca activitatea trebuie desfasurata in cadrul unor sub-unitati mici pentru cresterea responsabilitatii si a eficientei, iar coordonarea si evaluarea trebuie sintetizate la un nivel superior, de un oarecare grad de centralizare.

8. Masuri de necesitate absoluta. Printre alte masuri de reducere a costurilor si de eliminare a pierderilor IFIN trebuie sa adopte in maxima urgenta urmatoarele decizii simple:

a) Sa nu mai acorde salarii persoanelor din IFIN care au doua sau mai multe venituri de la stat, sub forma de salarii sau alte indemnizatii de natura salariala, chiar daca astfel de persoane sint incluse in contractele unor asa-zise proiecte de cercetare. IFIN ca reprezentant legal al unor astfel de contracte are dreptul si obligatia sa suspende astfel de cheltuieli necuvenite. Intr-o astfel de situatie se pot afla salariati ai IFIN care sint in acelasi timp si profesori la universitati, academicieni pe la diverse academii, etc.

b) Sa acorde pensionarilor IFIN in conditii exceptionale o completare la pensie de ordinul 2-3 milioane de lei lunar, prin includerea lor in proiectele si contractele de cercetare, pentru constituirea unor venituri decente potrivite sfirsitului unei distinse cariere profesionale, in cazul in care pensia este unicul venit al unor astfel de persoane. IFIN trebuie de asemenea sa respecte virsta maxima de pensionare de cca 65 de ani.

c) Directorii IFIN si alte persoane din conducerea IFIN sa-si adopte un salariu corespunzator gradului si treptei profesionale plus o indemnizatie de conducere de cca 20%, iar categoria nucleara la salarizare sa fie acordata exclusiv acelor persoane care lucreaza in mediu si conditii ce implica activitate nucleara.

d) Membrii Consiliului de Administratie IFIN sa-si suspende retributia de sedinta, intrucit o astfel de indemnizatie nu e potrivita cu morala in conditiile in care se afla IFIN la momentul actual.

Marian Apontel